

וישלח

תשפ"ג	בני ברק	ירושלים	חיפה	באר שבע
4:14	4:00	4:03	4:18	החלקת נרות
5:17	5:15	5:14	5:19	מוציא שבת
5:49	5:53	5:49	5:54	רבינו תם

נא לשמור על קדושת הגליון

משאל תחתית - לרום המעלה!

"ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמה כי אם ישראל" (ב-טו) אצל אברהם, מצינו ששנה הקדוש ברוך הוא את שמו מ'אברהם' ל'אברהם', ונאמר בגמרא (ברכות יג:): "תני בר קפרא: כל הקורא לאברהם אברהם - עובר בעשה... רבי אליעזר אומר: עובר בלאו". ואלו אצל יעקב - לא מצינו הוראה דומה! מה פשר ההבדל?

ספר ה'סבא' משפולי מעשה - שיבהיר את התשובה היטב: ה'סבא' הגיע לעירה כלשהי, שמצב היהדות בה היה בכי רע. הוא החל בפעילות נמרצת, הקים 'היידר' עבור ילדי העירה, יסד שערי תורה, ואט אט היה השפור נכר לעין.

אולם בין תלמידי היידר, היו שני ילדים, אשר סטו מדרך הישר עד שלא נותרה ברה כי אם להרחיקם. הם הלכו והתדרדרו עוד ועוד, ירדו מדרך לדחי, ובסופו של דבר - קבצו סביבם תבורה של ריקים ופוחזים, אשר שלחו ידם במעשי שד ובזה, ואף מעשי רציחה לא מעטים נזקפו לחובתם.

אך סוף גב לתליה... בשלב מסוים, הבינו השלטונות כי תבורת השודדים מטילה חתמה על הסביבה כלה, ולפיכך הם הציבו מארבים, שבהם נטלו חלק כחות צבא גדולים, והצליחו ללכד את חברי החלה - ובהם שני היהודים.

במהלך משפט הראונה, התברר כי ראשי החבורה נגם שני היהודים, מה שהוביל את השופטים לגזור עליהם גזר דין מות. בצווע גזר הדין - נקבע ליום השבת. ביום המיעד, התקבצו רבים מתושבי הסביבה בכפר העיר, וצפו לחזות במו עיניהם בהוצאת גזר הדין אל הפעל.

בין המתקבצים, היה גם ה'סבא'. הוא קנה שבנגע האחרון, יעלה בידו לרמז לשני היהודים הללו להתחרט, ולעורר אותם בדרך כלשהי לשוב בתשובה שלמה על מעשיהם קדם מיתתם, שתכפר על כל עוונותיהם.

שני היהודים כבר הובלו אל הגרדום, אולם ברגע האחרון נגש אליהם הכמר, ונפיו הצעה מפתה שאי אפשר לסרב לה, לדבריו: הוא מוכן להמתיק את גזר דינם ולהבטיח כי יזכו בתנינה, אם יאותו להמיר את דתם! תכניתו של הכמר הייתה סדורה: הוא הציג בפני שני היהודים את הצלב שבידו, והבהיר, כי אם יאותו לנשקו - יהיה זה אות לכוננותם לקבל עליהם את הדת הנוצרית, ו'ישלחו' להם כל עוונותיהם הראשונים...

לשמע ההצעה, בקשו שני היהודים שהות להמלך בינם ובין עצמם. השהות נתנה להם, ואכן, לאחר מספר רגעים הם שבו, ובקשו כי יגש להם הצלב הגדול. לשמחתו של הכמר לא היה גבול: הנה, עלה בידו לשבות שתי נשמות קדושות של יהודים, להעביר שני יהודים על דתם!

עיניהם של כל הנוכחים היו נשואות אל המתרחש. שני היהודים נטלו את הצלב, ו... הטיחוהו ארצה בחזקה עד שהתנפץ לרסיסים!

פניו של הכמר האדימו מעצם. הוא בקש לנקם משני היהודים את נקמת כבודו האבוד, ומאחר שלא נתן היה להענישם בענש חמור יותר מאשר ענש מות - הוא החליט, לאחר התיעצות עם השלטונות, ליסרם ביסורים קשים משאל בטרם מותם. אולם היהודים הללו, שעד לפני תקופת קצרה הנהיגו תבורת שודדים ורוצחים וחסאו בכל חטא אפשרי - לא נרתעו מפני היסורים הקשים! ברגיעים האחרונים לחייהם, הם פצחו וחדו בשירה: "ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג שבת... עד שיצאה נשמתם בקדשה ובטהרה!"

הרי לנו, כי יהודי יכול להעפיל ברגע אחד משפל המדרגה, משאל תחתית - אל הפסגות הגבוהות ביותר!

ומכאן, תשובה לשאלתנו: שמו של אברהם השתנה ל'אברהם', משום שבתחלה הוא היה אב לארם, ולבסוף - אב לכל העולם כולו. שנוי זה היה שנוי בלתי הפיך, חד משמעי, ולאחר שנעשה אברהם לאב המון גוים - כבר לא היה כל קיום למהותו כ'אב לארם'. לעמת זאת, אצל יעקב, נותרה משמעות בשני שמותיו,

הרבנית תהיה מעניינת להצטרף אלינו, על אף שלא הייתה שתפה לנס שלנו? " ודאי! משיבה הרבנית לוי, "אני רוצה לומר אתכן נשמתי כל חי, גם אני רוצה להודות לה בתפלה זו". על מה? הנשים מתעניינות, והרבנית מסבירה: "לפני שש עשרה שנים שלח לי ה' את בני הצעירי יהודה. חנינו לבן הזה לא מעט שנים, ואני חושבת שלא מספיק הודיתי לה עליו, על הבחור המקסים הזה". הנשים מחיכות בהבנה והקבוצה מתחילה לומר 'נשמתי כל חי'. הרבנית אומרת בקול - וכלן אחריה בהתרששות, בשמחה, בהודיה ובהתעוררות.

יום שלישי 16:30 רוקלנד לייק. הבצה הטובענית כבר מכסה אותו לגמרי. יהודה נשאב לתוכה כאלו משהו מושג אותו מטה מטה, היא כבר מכסה את פיו וכמעט חוסמת את נשימתו.

אז, הוא רואה מזוית עינו את יוסף חברו נוטל מקל שהיה מנח שם בארץ גם ומושיט לו. בנראה היה זה מוט של ספינה שנשפך שם. יהודה נאחז במקל, ובאפן שאין לו שום הסבר הגיוני, מרגיש כמו במדרגות נעות, גופו משתחרר... הוא בחוץ!! בקלות עצומה הוא יוצא מן הבצה הישר אל זרועותיו של חברו. נעשה עמו גם הרבה מעבר לגדר הטבע...

יום שלישי, 9.00 בערב. יהודה כבר בביתו, עין ונגע לאחר הטיוול. הוא יושב עם הוריו לאכל את ארוחת הערב, ומתחיל לספר להם את כל מה שקרה באגם האימתני, דמעות חונקות את גורו.

"רגע", אמו מחוירה, מרגשת, "מתי כל זה קרה? מתי הכל קרה?" וכשהיה עונה לה, דמעות פורצות מעיניה: "מה? זה... זה היה בזמן ש... בזמן סעודת ההודיה. אמרתי 'נשמתי כל חי' עם כל הנשים... אמרתי 'נשמתי' והודיתי לה... עליך! המלאכים הוציאו אותך משם!" המלים בקשי יצאו מגורנה. "ארומומך ה' כי דליתני... חייטני מירדי בור". (בד בטיחו)

לעד תשארה בבניו שתי הבחניות; גם כאשר יהודי נמצא בשפל המדרגה - הוא עדין יהודי, בנו של יעקב, ודוקא משום כך - הוא יכול להפעיל ברגע אחד אל הבחינה הנוספת שקבל בירשה מעיקב אבינו, הלא הוא השם 'ישראל' - ולהגיע אל הפסגה! (לממד)

כמעט שקע בבצה, אך נצל בזכות...

"הפעם אודה את ה' על כן קראה שמו יהודה" (כט-לה) מובא בגמרא (ברכות ז:), מיום שברא הקדוש ברוך הוא את עולמו לא היה אדם שהודה לקדוש ברוך הוא, עד שבאת לאה והודתו.

לפינו ספור שהגיע הישר ממונסי שבניו-יורק:

יום שלישי, 16:20, רוקלנד לייק שבניו-יורק. יהודה, הצעיר לבית משפחת לוי, בעצומו של טיול שארגן מטעם הישיבה שבה הוא לומד. שמש חמימה ממריצה את המטילים הצעירים, והם פוסעים בהבורה מלכת במסלול שלפניהם. הנוף קסום ויפהפה, הרים בשלל גוונים וצבעים נשאים באפק ואגמים תכלים זורמים בשלונה. מצב רוחם עליו ומרומם והם מתקדמים בקצב מהיר. מדידת הטיולים צועד בראש, והנערים הולכים אחריו ומפספטים זה עם זה. "יהודה", פונה יוסף לחברו הטוב, "הסתפל על האגם פה בצד, מה דעתך שנתעקב פה קצת? נשכשך קצת את הרגלים, ואחר כך נשיג את הקבוצה?"

"למה לא?" נאות יהודה, והשנים נפרדים מהקבוצה בלי שמישהו מהצוות מבחין בכך. הם מתקרבים לאגם, ויוסף, חובב ההרפתקאות, מכניס רגל לתוכו. המים הצוננים מקבלים את פניו וקוראים לו להעמיק יותר. אך אז, בשבריר שניה, קורה דבר נורא: האגם כמו פוער את פיו ומתגלה כי הוא בצצה עמקה וטובענית. יוסף מתחיל לשקע פנימה. כהרף עין, הוא קולט את הסכנה שבה הוא נמצא, ובלי לחשב הרבה הוא תופס בכל כחו ביהודה חברו שנותר בחוץ.

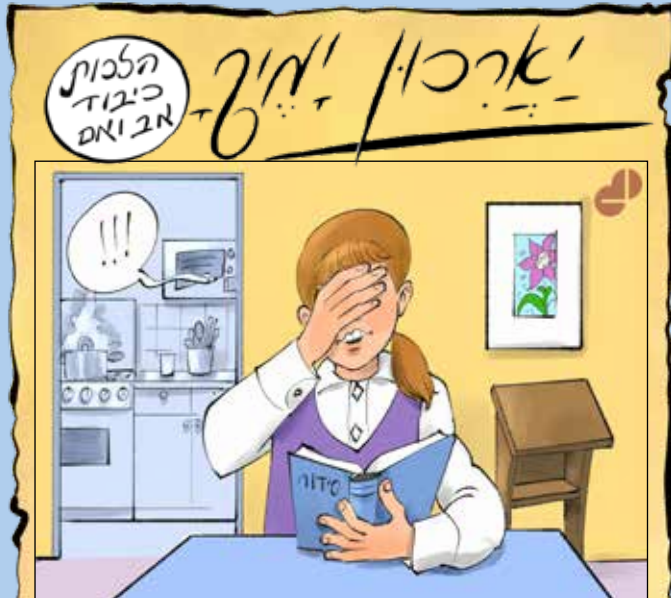
יום שלישי 16:10, בבית משפחת לוי שבמונסי. הטלפון מצלצל, הרבנית לוי עונה לשיחה. בקו אחת מנשות הקהלה. "הרבנית! קולה מפציר ומתחנן, אנו עורכות בעוד כמה דקות מפגש לנשות הקהלה. תכננו שזו תהיה סעודת הודיה שבה נאמר כלנו יחד 'נשמתי כל חי'. אמנם נזכרנו להודיע מאחר מדי, אבל רצינו לבקש שגם הרבנית תכבד אותנו בנוכחותה ותיגיע. כשהרבנית נמצאת איתנו האוירה הופכת לרצינית יותר וכל המפגש נראה אחרת".

הרבנית מעיפה מבט מתלבט בפיוזים העמוסים, ברצפה המלכלכת, בתבטיל המוכן בחציו על הכירה, ובדף המשימות שתכננה להיום, ומחליטה: "בסדר, אבוא בעזרת ה' בעוד כמה דקות". האשה מעבר לקו מודה במלים נרגשות והן מנתקות את השיחה. כעבור מספר דקות נכנסת הרבנית לוי אל מקום האספה ומתחילה כהרגלה לשאת דברי חזק בפני קבוצת הנשים שמולה.

16:20 רוקלנד לייק. במאמץ אדיר יוסף אוזו ביהודה ומצליח להחליץ מן הבצה, אלא שמעצמת האחיזה הפתאומית, יהודה נופל ונזרק אל תוך האגם. הכל התרחש ברגעים קצרים, יהודה חש איך גופו צונח אט אט לתוך הבלוען האים, הבצה כבר מכסה חלק מרגליו. הוא הולך ושוקע, הולך ומעמיק לתוך הבוץ... באינסטינקט ראשוני הוא מנסה להוציא את הרגל, אך הבצה, כמו מגנט רב עוצמה, מושכת אותו לקרבה, והוא כבר מכסה עד מתניו בעסה חומה ודביקה. עוד מעט יעלם לגמרי. בתוך שניות הוא נשאב אל לעה של הבצה. יהודה מפעיל את כל כוחותיו ועושה מאמץ נואש לצאת, אך הבצה חזקה ממנו ומושכת אותו יותר ויותר. פעת הוא כבר שקוע עד צוארו בתוך הבצה.

יהודה שולח מבט נואש ואמלל ליוסף, שעומד במרחק ואינו יכול להצילו. מבט מתחנן שאומר: 'אתה לא הולך להשאיר אותי פה, נכוז? אך אין באפשרותו של יוסף לעשות כלום, הכל מתרחש בשניות ספורות. יהודה מבין שזהו, סופו קרוב. הוא הולך להפרד מהעולם. המחשבה שעולה בראשו היא - 'צריך לומר 'ישראל', הוא רוצה לומר את הפסוק, אך גם פיו מכסה בבוץ, לכן הוא רק מכוון את מחשבתו: "שמע ישראל ה' אלקינו..."

16:28 מונסי. "הרבנית", פונה אליה אחת הנשים, "התאספנו פאן כדי לומר 'נשמתי כל חי', החלטנו להודות לה' על נס שהתרחש עמנו. האם

להפסיק באמצע קריאת שמע לכבד את האמא

שאלה: הבת קוראת קריאת שמע, ואמה מבקשת ממנה דבר מה, האם מתר לה להפסיק באמצע, כי הרי היא פטורה מקריאת שמע.

תשובה: כתב השלחן ערוך (ארי"ח ע א): אשה פטורה מקריאת שמע מפני שהיא מצוה עשה שהזמן גרמא, וכתב המשנה ברורה (ס"ק א) שפטורים אפלו מדרבנן. ומוסיף השלחן ערוך, שזכונן ללמדם שיקבלו עליהם על מלכות שמים בפסוק ראשון, והרבה אחרונים חולקים על זה.

ולכן, אמנם פטורה הבת מן הדין ממצות קריאת שמע, אבל כשהיא קוראת קריאת שמע ועוסקת בקבלת על מלכות שמים, לא תפסיק באמצע גם כשעומדת בפניה מצות כבוד אם, כי העוסק במצוה פטור מן המצוה.

(באדיבות הרב בן ציון גולדברג ידלר שליט"א עורך הספר "למען יאריכון" (yadlerbengmail.com)

מבצע ענק! מזמינים מנוי ומקבלים לזיכוי הרבים להמצת 25 עלונים לכל שבת וחג **60** שחודש *בהתחייבות לשנה

ממתנה! נגן DOQQ איכותי

8 ספרים ומתנות נוספות - מקבלים עלונים לחודשיים מראש עם שליח 1-800-39-39-38

אוצרות ירח' הרב רוזנבסקי' בני ברק 052-7660222 - פקס 053-6197222 - חש' בנק הדואר 4176112 - ביתן להזמין בעברית, אנגלית, רוסית וספרדית וכן לח' ל'ע' נרחמים בן שולמית, עדה בת טויה, רונן בן עדה ודנה בת עדה ז"ל תנצב"ה